

פרוטוקולים/כלכלה/547
ירושלים, ב' בסיון, תש"ס
5 ביוני, 2000

הכנסת החמש-עשרה

מושב שני נוסח לא מתוקן

פרוטוקול מס' 3

מישיבת הוועדה המשותפת של ועדת הכלכלה וועדת החוקה, חוק ומשפט

לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997

יום שלישי, כ"ה באייר התש"ס (30 במאי, 2000), שעה 08:30

נוכחים:

חברי הוועדה: אברהם פורז- היו"ר

מוזמנים:

משנה ליועץ המשפטי לממשלה, משרד המשפטים	עו"ד טנה שפניץ
משרד המשפטים	עו"ד אלן זיסבלט
משרד המשפטים	עו"ד ליהי פלדמן
מתמחה, משרד המשפטים	אריה ביטון
מתמחה, משרד המשפטים	נעה גושן
מתמחה, משרד המשפטים	ורד שערבני
יועץ משפטי, בנק ישראל	עו"ד אלי מונתג
לשכת משפטית, משרד התעשייה והמסחר	עו"ד חנה מרגליות
הממונה על הגנת הצרכן, משרד התעשייה והמסחר	עו"ד יצחק קמחי
הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ההגבלים העסקיים	ד"ר דוד תדמור
רשות ההגבלים העסקיים	עו"ד הילה גולדנברג
רשות ההגבלים העסקיים	עו"ד עידית פרוים
מנהל אגף ההוצאה לפועל, הנהלת בתי-המשפט	אריה כהן
הנהלת בתי-המשפט	עו"ד רמי רובין
מנהל מחוז ירושלים, האפוטרופוס הכללי	שי אלמוג
סגן מנהל מחוז ירושלים, האפוטרופוס הכללי	ירון ארבל
מנכ"ל איגוד הבנקים	פרדי וידר
בנק הפועלים, איגוד הבנקים	עו"ד יוסף אריה
בנק דיסקונט, איגוד הבנקים	עו"ד קרן ארבל
בנק לאומי, איגוד הבנקים	עו"ד מיקי טמיר
הבנק הבינלאומי, איגוד הבנקים	עו"ד דן קרני
לשכת עורכי-הדין	עו"ד משה ברנדויין
לשכת עורכי-הדין	עו"ד יהודה לנדא
יו"ר קו חם לצרכן	אביעד ויסולי
הרשות להגנת הצרכן	עו"ד בתיה מילר
איגוד הצרכנים	תקוה נוימן
יועמ"ש, המועצה לצרכנות	עו"ד עקיבא סילבצקי
יו"ר ביזנס דאטה ישראל	אמנון אלטמן
נציג טרנס יוניון ארה"ב	גיורא מיוחס
מנכ"ל דן אנד ברדסטריט ישראל	ראובן קובנט
מייצג את טרנס יוניון	דן אבנון
דן אנד ברדסטריט	עו"ד אילן שלגי
סמנכ"ל ויזה כ.א.ל.	ברוך אלפיה
יועמ"ש, ויזה כ.א.ל.	עו"ד מיכאל הרצברג

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

יועצת משפטית: אתי בנדלר
מנהלת הוועדה: לאה ורון
רשמה: אירית שלהבת

- סדר היום:**
1. הצעת חוק מתן מידע על יכולת הפרעון של עוסק, התשנ"ח-1997 (של חה"כ א' פוריז).
  2. הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997.

הצעת חוק מתן מידע על יכולת הפרעון של עוסק, התשנ"ח-1997

היו"ר אברהם פוריז:

אני מתכבד לפתוח את ישיבת הוועדה. אנחנו דנים בשתי הצעות חוק וכעת נטפל בהצעה השנייה, המדברת על מידע על יכולת פרעון של עוסק. מדובר בהצעת חוק פרטית שאני הגשתי.

לא ברור לנו ברגע זה האם הצעת החוק היא בסמכותה של הוועדה המשותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט או שמא היא בסמכותה של ועדת הכלכלה. נשאיר את העניין הזה פתוח. ממילא היושב-ראש הוא אותו יושב-ראש. ברשותכם, אנחנו נטפל בקטע הטכני יותר מאוחר. בואו נטפל במהות.

הצעת החוק הוגשה על מנת למנוע מצב שבו אדם שעושה עסקים בשמו הפרטי, לא בשם תאגיד, יוכל להסתיר ולהתחמק ממתן מידע על פעילותו העסקית תחת ההגנה של הפרטיות. אמרנו שהמילה "עוסק" היא "כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן" ואני מבקש מעו"ד זיסבלט לקרוא לנו את ההגדרה של "עוסק".

אלן זיסבלט:

"עוסק", לפי חוק הגנת הצרכן, הוא "מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, כולל יצרן".

היו"ר אברהם פוריז:

בלשון אחר, אם אדם פרטי, שאיננו תאגיד, חברה בע"מ, שותפות או שום דבר מעין זה, אלא הוא "מוכר נכס או נותן שירות", כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, על הפעילות הזאת לא יחול חוק הגנת הפרטיות וגופים העוסקים במתן מידע יוכלו לתת מידע על פעילותו זאת.

אחרי שנאשר את זה, אם נאשר, נמזג את הצעת החוק שלי בהצעת חוק שירות נתוני אשראי.

טנה שפניץ:

אני חושבת שקונצפטואלית אין לנו בעיה עם זה. הבעיות שהתעוררו הן: אל"ף, לאתר מיהו "עוסק".

היו"ר אברהם פוריז:

כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן.

אלי מונתג:

מהי פעילותו בנושא.

טנה שפניץ:

יש שני דברים: אל"ף, מיהו עוסק; ובי"ת, מתי הפעילות שהוא עושה היא פעילות עסקית שלו ומתי הצ'קים שחזרו ניתנו עבור שיעורי הפסנתר של הבן שלו. אלה שתי הבעיות שאנחנו רואים. אילו יכולנו לאתר את האנשים שהם באמת עוסקים, כשהנפילה היתה בקטע העסקי שלהם, לנו לא היתה בעיה שימסרו עליהם מידע.

אלן זיסבלט:

ברגע שאתה עוסק בעסק מסויים אי אפשר להגיד שאתה לא מוכן, לפי חוק הגנת הפרטיות, שיימסר עליך מידע. מדובר באמת על הפעילות שלך. אני רוצה לתת דוגמא מהחוק הקנדי. גם בחוץ-לארץ הכוונה היא להגן ולא לאפשר פריצה מופרזת של אינפורמציה והיא מכוונת בעצם לצרכן. בחוק הקנדי, שמגן על הצרכן (consumer) לגבי המידע, כתוב: "Consumer" means a natural person but does not include a person engaging in a transaction, other than relating to employment, in the course of carrying on a business, trade or profession. זאת אומרת, כל פעילות שלך בתור עוסק איננה מוגנת מבחינת המידע שנחשף.

היו"ר אברהם פרוז:

כלומר אנחנו צריכים לומר "בפעילותו העסקית".

אלן זיסבלט:

אין לנו בעיה עם הצעת החוק. תמיד התכוונו למצוא איזון מתאים.

היו"ר אברהם פרוז:

ומה עם עוסק שעשה איזה פעילות פרטית – קנה דירה או מכונית – וכתוצאה ממנה חזרו לו צ'קים?

אתי בנדלר:

אני חושבת שלא את זה אתה רוצה להכניס כאן. בוודאי שלא.

היו"ר אברהם פרוז:

האם זה לא מידע רלוונטי?

טנה שפניץ:

אז יחול מה שחל על כל יחיד. ב-capacity הזה הוא אדם יחיד ואז החוק שלנו יפתור את זה.

אלן זיסבלט:

לא רק זה. זאת היתה בעצם הכוונה של מנסחי חוק הגנת הפרטיות. חוק הגנת הפרטיות מ-1981 אומר "שימוש בידעיה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר". כשדיברתי עם אנשי חוק הגנת הפרטיות במשרד המשפטים הם אמרו שהדיעה המקובלת, למרות שאין פסיקה מפורשת, היא שאכן ענייניו הפרטיים של אדם לא כוללים את העניינים העסקיים והכלכליים שלו. אבל יש אפשרות להבחין בין הפעילות שלו בתור צרכן לפעילות שלו בתור עוסק. זה כנראה נעשה בחוץ-לארץ.

היו"ר אברהם פרוז:

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

כלומר, אתם מציעים לנסח את זה "בפעילותו כעוסק"?

טנה שפניץ:

כן, אבל אז אתה משאיר את כל שיקול הדעת בעצם לבעל מאגר נתוני האשראי.

היו"ר אברהם פורז:

אז שייתבע אותו כאדם פרטי.

טנה שפניץ:

צריך לדעת שהעניין של תביעה הוא בעייתי. אחרי שהוא הוכנס לכל מיני רשימות ונאמרו עליו כל מיני דברים לא מוצדקים, זה שאחר-כך הוא יוכל ללכת לבית-המשפט - - -

היו"ר אברהם פורז:

למה את אומרת שאלה דברים לא מוצדקים? אין כאן בעיה של דברים לא מוצדקים. את אומרת שאמרו עליו דברים פרטיים. לא לא-מוצדקים.

טנה שפניץ:

דברים פרטיים שהיו צריכים להיות בחוק שלנו. אתה יוצר פה איזה קטגוריית ביניים שמכיוון שאדם מנהל עסק אז אני יכולה למסור עליו ב-capacity הפרטי שלו דברים שאסור היה לי למסור לפי החוק שלנו. כשמישהו מנהל עסק אתה לוקח ממנו את רובד הפרטיות מעל ומעבר.

היו"ר אברהם פורז:

ברגע שהוא מנהל עסק והוא לא מנהל אותו באישיות משפטית נפרדת אז הוא חושף את עצמו. אני לא יודע באנטומיה איזה חלקים במוח שלו הם פרטיים ואיזה חלקים הם לא פרטיים. אם הוא רוצה להפריד את חייו הפרטיים מהחיים העסקיים, שיתכבד ויירשום תאגיד וגמרנו את העסק. אם הוא מחליט שהוא רוצה לעשות פעילות עסקית על שמו הפרטי אז הוא חושף את עצמו לחשיפה יותר גדולה.

משה ברנדויין:

אז דמו הפרטי הוא הפקר בעצם? האם הוא יהיה מוגן פחות מאזרח פרטי?

היו"ר אברהם פורז:

נכון.

משה ברנדויין:

כמו הפוליטיקאים, שאם הם בעסק הזה אז מותר "להיכנס בהם" יותר מאשר באזרח פרטי.

היו"ר אברהם פורז:

זאת אלגוריה נכונה.

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נטוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

אתי בנדלר:

אל תשכחו שאלה פרטים על יכולת הפרעון שלו.

יהודה לנדא:

אני רוצה להפנות אותך לסעיף 18(3) בחוק הגנת הפרטיות. נאמר בו "ובלבד שאם הפגיעה היתה בדרך של פרסום – הפרסום לא היה כוזב". בהצעת החוק שעומדת כרגע לדיון אין שום התייחסות לשאלה לגבי נכונות הפרסום.

היו"ר אברהם פורי:

אם הפרסום היה כוזב אז עומד לך חוק לשון הרע.

יהודה לנדא:

אני חושב שאם מצאו לנכון להגן במסגרת חוק הגנת הפרטיות, למרות קיומו של חוק לשון הרע, גם במקרים שיש עניין ציבורי – – –

היו"ר אברהם פורי:

חוק הגנת הפרטיות מגן על אינפורמציה נכונה שאיננה הוצאת לשון הרע אלא היא אינפורמציה חטטנית. אתה מדבר על דבר אחר, על מקרה שבו האינפורמציה לא נכונה. אם היא לא נכונה אז חל עליה חוק לשון הרע. זה יכול להיות גם לגבי תאגיד. גם תאגיד יכול לתבוע על הוצאת לשון הרע.

יהודה לנדא:

אני אקרא שוב את סעיף 18: "פגיעה, במשפט פלילי או אזרחי, בשל פגיעה בפרטיות, תהא זו הגנה טובה אם נתקיימה אחת מאלה: פיסקה (1) מפנה לחוק איסור לשון הרע; בפיסקה (2) נאמר "הפגיעה בתום לב באחת מן הנסיבות האלה", ואתה רוצה להכניס את התיקון שלך לפיסקה (2).

היו"ר אברהם פורי:

אני לא יודע אם זאת הגנה בכלל. אני אומר שמוותר לפרסם את זה. הגנה אומרת שלכאורה נעשה דבר לא תקין ויש לי הגנה מפניו. למשל יודעים שהתיישנות היא הגנה לא רעה במקרים רבים.

אלי מונתג:

הכנסת את זה כהגנה בפיסקה (4) בסעיף 18.

אתי בנדלר:

זה בא כהגנה במסגרת הסעיף הזה. זאת היתה בקשתה של גברת שפניץ, אם אינני טועה.

היו"ר אברהם פורי:

למה זאת הגנה? נבדוק את זה.

טנה שפניץ:

אנחנו מזערנו נזקים מההצעה והגענו לדבר הזה. לא צריך להיתפס לזה.

יהודה לנדא:

בסעיף 18(3) נאמר שתהיה הגנה אם בפגיעה היה עניין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות העניין "ובלבד שאם היתה הפגיעה בדרך של פרסום – הפרסום לא היה כוזב". הייתי מבקש כמינימום להכניס את התוספת של פסקה (3) גם לפסקה (4). אני מציע שלאחר המילים "הפגיעה נעשתה בדרך של גילוי או פרסום, לשם מתן מידע על יכולת הפרעון של עוסק" נוסף את המילים "ובלבד שהפרסום לא היה כוזב".

היו"ר אברהם פרוז:

אבל זה ברור מאליי. אין לנו בעיה של פרסום כוזב. אנחנו מדברים על פרסום אמיתי שהוא חטטני. למשל הוא רב עם אשתו ויש ביניהם סכסוך גדול – זה אולי אמת אבל זה לא מעניין, אסור לפרסם את זה.

טנה שפניץ:

אנחנו נותנים הגנה בחוק לשון הרע ל"מסירה בתום לב של מידע נכון על-ידי בעל רשיון או מסירת מידע כאמור לבעל רשיון לפי חוק מסירת נתוני אשראי". זאת אומרת, בחוק לשון הרע אנחנו נותנים הגנה לבעל המאגר הזה אם המידע נכון.

היו"ר אברהם פרוז:

אם המידע נכון. אבל אנחנו פה מדברים על מידע לא נכון.

אילן שלגי:

אני מבקש להזכיר שיש קושי לגבי כל הנושא של הרשיון. אם אינני רוצה לתת מידע לגבי הצרכן אלא ברצוני להמשיך לתת מידע רק לגבי עסקי, היום אני לא נדרש לרשיון ואינני רוצה שתטילו עלי את חובת הרשיון. לפחות לפי הניסוח העכשווי של החוק הדברים כרוכים ביחד.

טנה שפניץ:

אין כוונה כזאת.

אלן זיסבלט:

בעצם כפי שאנחנו מבינים את חוק הגנת הפרטיות וכפי שזה פורש, הכוונה של חוק הגנת הפרטיות היא לא להגן על הפעילות העסקית של יחיד. אנחנו לא באים לשנות את זה. לכן יכול מאוד להיות שהדרך הכי טובה והכי נאותה לתת ביטוי לכוונה שלך היא לעשות דבר דומה לדגם הקיים בחוץ-לארץ. דהיינו, להבהיר שכאשר אנחנו מדברים על לקוח, שהוא מוגן פה לפי חוק הגנת הפרטיות, אז כמוכן אנחנו לא מדברים על יחיד מבחינת הפעילות העסקית שלו. אכן "דן אנד ברדסטייט" – אם אני יכול להתייחס לקליינט שלך, מר שלגי – לא יצטרך לקבל רשיון מאף אחד כדי לתת אינפורמציה על תאגידים וגם על עוסקים ביחס לפעילות העסקית שלהם. אבל משום שיהיה פתאום מישוהו שינסה לבנות מאגר גדול על יחידים, אנחנו רוצים לוודא שהוא אכן מבחין הבחנה ברורה בין הפעילות העסקית של היחיד לבין הפעילות הפרטית לגמרי של היחיד. יכול מאוד להיות – כך אני מציע – שלמשל בתקנות יהיה צורך להבהיר שמדובר על איסוף חומר לגבי הפעילות העסקית גרידא של האדם. אבל אין כל כוונה להרחיב את הרישוי על גופים שמדווחים. אני מסכים שאנחנו אכן צריכים להבהיר את זה בחוק.

אמנון אלטמן:

אני חושב שגברת טנה שפניץ באמת העלתה את הנקודות המרכזיות. אני חושבת שהן ניתנות בקלות מאוד לפתרון, וזה מניסיון מעשי. קודם כל – מיהו עוסק? עוסק הוא כל מי שהוא "עוסק מורשה".

היו"ר אברהם פורי:

זאת לא ההגדרה החוקית. אם אדם בנוסף לכל גם לא משלם מע"מ זה עדיין לא אומר שצריך לפטור אותו.

אמנון אלטמן:

בדרך כלל הוא פחות מעניין. מרביתם פועלים מכוח חוקים, משלמים מע"מ והם עוסקים באופן צרוף.

היו"ר אברהם פורי:

אבל לא הולכים לפי הגדרת חוק מע"מ.

אמנון אלטמן:

אני מזכיר את זה לצורך ההבחנה.

לגבי השאלה מתי זה פרטי ומתי זה עסקי: קודם כל, המקרים האלה הם מאוד קיצוניים. אני לא משפטן אבל אני מניח שתמיד אפשר למצוא בכל חוק איזה תחום אפור. השטח האפור הוא מאוד מאוד קטן פה. בדוגמא שגברת טנה שפניץ הציגה לגבי המורה לפסנתר, בדרך כלל גם חברות המידע לא מקבלות מידע מגופים כאלה כמו מורה לפסנתר. אלה דברים מאוד לא מעשיים. אני לא אומר שאי אפשר במיקרוסקופ למצוא משהו שיהיה קשה מאוד להבחנה. מרבית המקרים הפרקטיים ניתנים להבחנה. הם, אגב, תלויים מאוד גם בעוסק המורשה עצמו. ברצותו – יפריד לחלוטין, יפתח חשבון בנק נפרד לעסקיו ולמשפחתו, וברצותו – ינסה לטשטש את ההבחנה.

טנה שפניץ:

אני רוצה להציג הצעה שעלתה. גם אנחנו מעוניינים בהכנסת המידע הזה ומשום כך עשינו סדרת שיחות. אחת ההצעות היתה דומה למה שהצענו לגבי הפיגורים (בינתיים עוד לא גמרנו את הנושא הזה), שהמידע הזה יוכל להיאסף רק ממה שאנחנו קראנו לו "מקור מוסמך". המקור המוסמך חייב להיות בסדר גודל מסויים והוא חייב לנהל את ענייניו בדרך שקבילה כרשומה מוסדית, כלומר לרשום בסמוך וכולי, שזה היום קיים בהרבה מאוד עסקים. אם אנחנו נדע שהמידע בא משם אז קרוב לוודאי שמדובר על יחסים עסקיים, כי אלה יהיו ספקים או סיטונאים שעוסקים עם קמעונאים וכולי, ולא שהמידע יוכל לבוא מכל מקור אחר.

היו"ר אברהם פורי:

איך אנחנו נקבע את המקומות האלה?

טנה שפניץ:

אנחנו עשינו את העבודה הזאת בעניין פיגור בתשלומים. הצענו להוסיף גם נושא שבא מהצד ההפוך. אנחנו לא ניתן רשימה של העוסקים המורשים אבל אותו מקור מוסמך, שנמצא איתו ביחסים עסקיים, יצטרך למסור גם את

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997

12.6.00

המספר של העוסק המורשה. כמובן אפשר להשאיר לשיקול דעתו של מאגר המידע מתי זה עסקי ומתי זה לא עסקי. עלי לומר שאני לא במיוחד שקטה. אני גם חושבת שמגיע לבעלי המאגרים לדעת קריטריונים, שהם לא עוברים את הגבול. אילו הם היו מקבלים את המידע ממקורות מוסמכים + עוסק מורשה אזי יכולנו לוודא שזה ה-capacity עצמו.

אנחנו הגדרנו "מקור מורשה" לעניין פיגור בתשלומים: (א) על גופים עם מחזור בגודל מסויים, (ב) שמנהלים את ענייניהם ברשומות מוסדיות. זה מחייב אותם לרשום בצורה ממוחשבת, בסמכות לעשיית העסקה. הכוונה היא לא רק לבנקים אלא לכל הספקים הגדולים, כמו תנובה וקוקה קולה למשל. הם אומרים שיש פה אבסורד. הם נמצאים בקשר שוטף עם החברות ומספקים באיזור ירושלים למשל חלב ל-1,000 מקומות, שחלקם חברות וחלקם לא חברות. כשמדובר בחברות הם יכולים למסור מידע וכשהוא לא חברות הם לא יכולים למסור.

היו"ר אברהם פורז:

ההגדרה לא ברורה לי.

טנה שפניץ:

ההגדרה פשוט נותנת לך את האינדיקטורים להבחנה בין העיסוק הפרטי והעיסוק העסקי. נכון שאלה שלא רשומים כעוסקים מורשים, אלה שלא משלמים - - -

היו"ר אברהם פורז:

מה המצב של אדם שהצ'קים שלו חזרו? אז אין בעיה, כי הבנק הוא מקור מוסמך.

אלי מונתג:

אמרנו שסתם חזרת צ'קים - זה לא יכלל.

אלן זיסבלט:

גם בארצות-הברית ובקנדה - ואנחנו דיברנו עם החברות הגדולות שם - למרות שזה די פתוח, הם יכולים בעצם לאסוף מכל מקור אבל בפועל, משום שהם לא רוצים להסתבך והם לא רוצים לאגור חומר בלתי אמין, הם בעצם אוספים רק מספקים גדולים ומגורמים גדולים: בנקים, חברות אשראי, חברות גדולות וספקים גדולים.

היו"ר אברהם פורז:

אבל איך ניתן להגדיר אותם? אני לא יכול להגיד בחוק "ספקים גדולים".

טנה שפניץ:

"מקור מוסמך".

דוד תדמור:

זה ההבדל בין רגולציה פרטית ומסחרית. להגדיר מה זה "מקור מוסמך" - זה רגולציה. כאשר אני בתור עסק בוחר ממי אני רוצה לקבל אינפורמציה - זאת פרקטיקה מסחרית. לא כל דבר שאפשר לעשות בפרקטיקה מסחרית אפשר להגדיר כרגולציה.

טנה שפניץ:

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

חלק לא יכנסו אבל אני חושבת שזה הטוב ביותר.

היו"ר אברהם פורז:

אני לא יודע מה זה "מקור מוסמך".

טנה שפניץ:

"מקור מוסמך" הוא גופים שלא סתם מכניסים את המידע.

היו"ר אברהם פורז:

בעניין הזה יש בינינו הבנה. אבל איך אנחנו נגדיר בחוק "מקור מוסמך"? אדם שיש לו הנהלת חשבונות מסודרת? תקראו לי את ההגדרה של "מקור מוסמך". האם בפקודת הראיות יש דבר כזה?
טנה שפניץ:

לא. יש "רשומה מוסדית".

ליהי פלדמן:

אנחנו מציעים להגדיר "מקור מוסמך" כ"עסק או בעל... שיהיו בו שני אלה: (1) מחזור העסק השנתי אינו נמוך מ-X שקלים; (2) המידע שמסר עונה להגדרה של "רשומה מוסדית", כאמור בסעיף 35 לפקודת הראיות, שאילו הוגש לבית-המשפט היה קביל".

היו"ר אברהם פורז:

מה זה "רשומה מוסדית"?

ליהי פלדמן:

"רשומה מוסדית" היא "ראייה קבילה להוכחת אמיתות... בכל הליך משפטי אם התקיימו בה כל אלה: (1) המוסד נוהג במהלך ניהולו הרגיל לערוך רישום של האירוע נושא הרשומה בסמוך להתרחשותו; (2) דרך איסוף הנתונים נושא הרשומה ודרך עריכת הרשומה יש בהם כדי להעיד על אמיתות תוכנה של הרשומה." בנוסף לכך (3) הוכח גם כי דרך הפקת הרשומה יש בה כדי להעיד על אמיתותה".

היו"ר אברהם פורז:

מי לא עונה על הקריטריון הזה? אולי אלטע זאכען. לדעתי לפי חובת ניהול ספרים היום אפילו בעל מכולת חייב לתקן בקופה כל תקבול, אלא אם כן הוא מפר את החוק. באותו רגע אז הוא כבר לשיטתכם - - -

ליהי פלדמן:

הוא צריך לנהל רשומה ממוחשבת ולהיות בעל מחזור בגודל מסויים.

היו"ר אברהם פורז:

אני לא יודע אם התבחין של מחזור הוא תבחין שיש לו היגיון משפטי.

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

טנה שפניץ:

אנחנו מנסים להגיע למשהו שמעיד על יחסים עסקיים רציניים.

היו"ר אברהם פורז:

במאזן בין הגילוי לבין הפרטיות של העוסק, אני בעד הגילוי. אגיד לך גם למה. אם אתה חושב שאתה רוצה לעשות הפרדה, תתכבד ותרשום לך חברה. אם אתה מחליט לנהל את ענייניך בשמך הפרטי, אז אתה נחשף יותר מאשר אדם שהוא שכיר ואין לו כלום.

טנה שפניץ:

אבל זה הזנב שמנענע את הכלב. האם בגלל שיש לך עכשיו את הבעיה הזאת של המאגר אז תצטרך לנהל את ענייניך ועסקיך בצורה שונה? אולי מבחינה כלכלית ועסקית בכלל יש לך שיקולים אחרים?

היו"ר אברהם פורז:

אנחנו לא מדברים על דברים לא נכונים. אנחנו מדברים על דברים נכונים. נניח שיפרסמו שיש לו כמה מגרשים פרטיים. נו, אז מה? הרי לכאורה מותר.

טנה שפניץ:

מותר רק מידע על דברים שליליים.

אלי מונתג:

שאלה אחרת שכאן שאלו היא מה פירוש המושג "יכולת פרעון". ההצעה שלה נוקטת בהגדרה איכותית, לאמור "מידע על יכולת פרעון". אין לזה הגדרה. לעומת זה הצעת החוק מדברת על מונחים טכניים, קרי: מידע פלוני שמתקבל על אירוע אלמוני. השאלה היא מה זה בדיוק "יכולת פרעון". אמרת למשל שבעלות על מגרשים יכולה להעיד על יכולת פרעון. נשאלת השאלה למה אתה מתכוון בכלל.

משה ברנדויין:

ואם הם ממושכנים?

אמנון אלטמן:

זאת לא הכוונה.

דוד תדמור:

אני חושב שיעזור למקד את הדיון אם נדע על מי היושב-ראש מתכוון להגן: על לקוחות של עוסקים, על ספקים של עוסקים, או על נתוני אשראי לעוסקים.

היו"ר אברהם פורז:

על כולם.

דוד תדמור:

אם מדובר בהגנה על לקוחות של עוסקים – הלקוחות הם הפגיעים ביותר. מבחינתם השאלה למה בעל אולם השמחות שהם שילמו לו כסף מראש לחתונה ברח ולקח את הכסף, אחרי שהוא רימה 3 אנשים לפניו, לא נורא משנה להם אם הוא ברח בגלל שהוא חייב לספקים שלו או בגלל שהוא נניח מהמר בשעותיו הפנויות. הם רוצים לדעת שהם מוסרים את הכסף למי שיש לו דירוג אשראי טוב. במובן הזה ההבחנה על-פי מקור הפגיעה בכושר הפרעון איננה מאוד נכונה. אם מדובר בהגנה על ספקים ועל מלווים, ההבחנה הזאת יותר רלוונטית. אם רוצים להגן על לקוחות צריך להרחיב את המידע שידוע לעוסק. נדמה לי שצריך לעשות את זה במסגרת אותו חוק נתוני אשראי.

לא מספיק להחריג מחוק הגנת הפרטיות את היכולת לאסוף מידע על העוסק. אם באמת רוצים לתת הגנה טובה, לא רק למלווים, שחוק נתוני אשראי מסתכל בעיקר עליהם, אלא גם ללקוחות, שאני מבין שעליהם אתה מסתכל, אז צריך להרחיב את בסיס המידע. אבל צריך להכפיף את אוסף המידע לדרישות דומות לאלה שקיימות לגבי אוסף מידע על אדם פרטי. היית רוצה שעוסק שנחשף לאיסוף מידע עליו יהיה מוגן כפי שאדם פרטי מוגן, אבל היית רוצה שאפשר יהיה לאסוף יותר מידע.

אם הסעיף לגבי רוחב המידע שניתן לאסוף יתוקן בעמדת הממשלה, אז הדיון הזה יהיה פחות משמעותי. אם הסעיף ישאר צר, הוא יהיה יותר משמעותי. אבל הקונטקסט של התיקון הזה נראה לי, היום לפחות, נכון יותר בהקשר של חוק נתוני אשראי, אם באמת אתה רוצה להרחיב את בסיס המידע כך שיגן גם על לקוחות ולא רק על מלווים.

היו"ר אברהם פרוז:

מר זיסבלט, אני מבקש שתקרא עוד פעם את ההגדרה של "עוסק" בחוק הגנת הצרכן.

אילן שלגי:

זה כתוב בדברי ההסבר להצעת החוק.

דוד תדמור:

אם אתה רוצה להגן על לקוחות – גם "רשומה מוסדית" תתאים. זה אומר שלקוח או בעל בית העסק לא יכול למסור אינפורמציה. אם הוא איננו רשומה מוסדית זה מתאים רק לספקים ולנושים ולא ללקוחות.

טנה שפניץ:

האם אתה רוצה שאותו אדם שהתרגז על הזגג שלו משום שהוא מאחר יכניס את הזגג למאגר בטענה שהוא לא עומד בהתחייבויותיו?

דוד תדמור:

אני חושב שאם יש יותר משירות אחד כזה שמספק מידע הם יתחרו זה בזה גם על אמינות המידע.

יהודה לנדא:

אני רוצה לחזור למה שאמרתי קודם. אני מאוד חושש מפריצת הגדר בפרטיותם של אנשים. אתה רוצה לתת להם הגנה ואומר להם שייאלצו לחוק איסור לשון הרע. בחוק איסור לשון הרע יש שני סוגים של הגנות: הגנת האמת והגנת תום הלב. בהגנת תום הלב יש שני סעיפים, שנותנים איזה הגנה לאינטרס לגיטימי כזה או אחר. די בכך שהיית תם לב והיה מדובר בעניין אישי קשה או בחובה מוסרית. אני מאוד חושש ממצב שבו אנשים יתחילו לפרסם פרסומים

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט

לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997

12.6.00

ולהסתתר מאחורי הגנת תום הלב של חוק אסור לשון הרע, במקום להסתתר מאחורי הגנת האמת. בהגנת האמת – ברגע שאתה נותן מידע שהוא אמת, אז הוא אמת. אבל אתה צריך כמי שמוסר מידע כזה על אדם, למרות האינטרס הלגיטימי לכאורה שקיים פה, להיות במצב שבו אתה חייב לדעת שאם הפרסום שאתה מפרסם איננו אמת, והפגיעה יכולה להיות נוראית, אפילו אם אתה תם לב עליך לדעת שלא תעמוד לך הגנת תום הלב.

היו"ר אברהם פורי:

אתה מציע שאנחנו נבטל את הגנת תום הלב בחוק איסור לשון הרע?

יהודה לנדא:

חס ושלום. אני מבקש שאנחנו נטיל על הזכות שאתה מבקש להכניס בחוק הגנת הפרטיות את אותו מקף לאחר הדברים. דהיינו, שההגנה תתבסס על כך שהפגיעה בפרטיות תהיה מוצדקת ובלבד שהיא אמת בפרסום.

היו"ר אברהם פורי:

האם לפי מה שאנחנו הולכים לעשות פה יוצא שמוותר לך תחת התיקון הזה בחוק לפרסם דברי שקר?

יהודה לנדא:

בוודאי שלא, אבל אתה תוכל לפרסם דברי שקר ולא לעמוד לדין במישור של איסור לשון הרע אם תוכל להסתתר מאחורי הגנת תום הלב. אני סבור שהנזק שיכול להיגרם לאדם ממידע לא נכון הוא כל-כך גדול שאנחנו צריכים למנוע מאותו אדם – – –

היו"ר אברהם פורי:

האם הגנת תום הלב לא תעמוד במקרה כזה?

אתי בנדלר:

לא צריכים לכתוב את זה. אבל צריך להוסיף "ובלבד שאם היתה פגיעה בדרך של פרסום, הפרסום לא יהיה כוזב", כפי שיש לך את ההגנה הזאת בסעיף 18(3).

היו"ר אברהם פורי:

זה ברור. ברור שהפרסום לא יכול להיות כוזב.

אתי בנדלר:

זה לא ברור. זה צריך להיכתב.

יהודה לנדא:

זה חייב להיות כתוב ואם זה לא ייכתב אז ההיפכא יהיה תקף.

טנה שפניץ:

בית-המשפט פה הוא לא פיתרון ריאלי. אדם כזה, שנמצא באיזה רשימה בצורה לא מוצדקת, יתקשה במשך 5 שנים לקבל אשראי עד שצדקתו תצא לאור בבית-המשפט. בית-המשפט הוא לא תשובה לדבר שכל-כך קל

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

לעשות אותו.

היו"ר אברהם פורי:

מתוך הנחה שאיזה צדיק אחד פעם יסתבך הגישה שלכם נותנת לכל הגנבים להסתובב חופשי ולהשתולל.
לפחות שיידעו שהם גנבים. שיהיה כתוב להם על המצח.

יהודה לנדא:

זה עניין של איזונים. אני מקבל כמובן שאסור שגנב אחד יסתובב חופשי. כל הגנבים צריכים לשבת בכלא.
אבל הבעיה שלי היא שבנוסח המוצע, בלי התוספת של האמת, תמיד יוכל לבוא אדם ולומר: מה אתה רוצה, אני
עשיתי את זה על מנת - - -

היו"ר אברהם פורי:

אין ויכוח. אנחנו נכניס לנוסח "ובלבד שזה אמת".

טנה שפניץ:

זה לא פותר את הבעיה.

היו"ר אברהם פורי:

אני חושב שאין לנו ברירה אלא ללכת לנוסח מעורפל יחסית. תקרא שוב את הנוסח בחוק הגנת הצרכן.

אלן זיסבלט:

"מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק".

אתי בנדלר:

בהצעת החוק שלפנינו נאמר "נעשתה בדרך של גילוי או פרסום, לשם מתן מידע על יכולת הפרעון של
עוסק" - ונוסיף "במהלך עיסוקו כעוסק".

היו"ר אברהם פורי:

"במהלך עיסוקו כעוסק". אני לא רואה שום פתרון אחר. על-ידי זה נפריד בין העוסק כעוסק לעוסק כפרטי.

אלן זיסבלט:

אבל שזה יהיה בהגדרה של "לקוח". זה לא הגנת. אנחנו אומרים שזה בכלל לא פגיעה בפרטיות. אנחנו
פשוט מבהירים. החוק לא בא להגן על מי שלא מוגן.

היו"ר אברהם פורי:

נכון, זה לא פגיעה בפרטיות. איך נמקם את זה?

אלי מונתג:

זה תלוי. הצעת החוק שלפנינו מתייחסת רק להגנה. לאמור, לגבי כל שאר הוראות החוק של הגנת הפרטיות על אותו אדם, גם ב-capacity שלו כעוסק, חלות הוראות החוק. לאמור, אם מישהו עושה מאגר מידע על אנשים כאלה, צריך לרשום את המאגר כדין וצריך להתייחס לכל ההוראות שבחוק. רק עצם מסירת המידע מוגנת לפי ההצעה הזאת. לעומת זה מר אלן זיסבלט מדבר על השאלה היותר רחבה, האם להוציא את זה מכלל הוראות החוק לגמרי כי לא מגיעה לו הגנה של החוק. ההגנה של החוק מתפרסת לא רק על הפירסום הזה אלא גם על ניהול מאגר המידע והיכולת לפנות אליו וכל כיוצא באלה.

היו"ר אברהם פורי:

מי שמוסר היום מידע על תאגיד – חוק הגנת הפרטיות במאגר מידע כזה לא חל עליו. הוא יכול לעשות מאגר מידע על חברות וזה יהיה לגיטימי לגמרי.

אילן שלגי:

הוא לא רשום אצל רשות המאגרים. אנחנו לא רוצים להירשם – והיתה פה על כך הסכמה – על-פי החוק החדש. אנחנו לא רוצים רישיון למתן מידע על צרכנים.

היו"ר אברהם פורי:

אבל מאגר מידע כזה לפי חוק מאגרי מידע חייב רישום. לא לפי חוק הגנת הפרטיות. לפיכך ממילא יש רישום.

טנה שפניץ:

השאלה היא רק מאיזה מקורות הוא אוסף כדי שאנחנו נדע שלא סתם מכניסים מידע למאגר. באותו מקרה של הזוג המסכן שלא קיבל את מסיבת החתונה כי הקבלן ברח, הקבלן גם לא ישלם למי שמספק לו את המוצרים.

היו"ר אברהם פורי:

אני לא בטוח. אני לא יודע.

טנה שפניץ:

בוא ננסה את זה. למה לך לפרוס את זה בצורה כל-כך רחבה?

היו"ר אברהם פורי:

אני לא פרסתי את זה. אני משאיר את זה מאוד פתוח להחלטה של בית-משפט.

טנה שפניץ:

כמה פסקי-דין יש לך על פרטיות ועל לשון הרע וכולי, שקורים כל-כך הרבה כל יום?

היו"ר אברהם פורי:

ממילא חוק שמירת הפרטיות לא נאכף. במסווה של אינטרס ציבורי כותבים הכל על כל אחד. תיראו את

מדורי הרכילות בעיתונים.

טנה שפניץ:

אז להיפך, אז אתה רוצה לתת פה הרחבה?

היו"ר אברהם פרוז:

בקטע של האכיפה חוק הגנת הפרטיות הוא כשלו מוחלט. לא ראיתי שהועמד מישהו לדין, אלא אם כן מישהו הולך ותובע. העיתונות מלאה ברכילות שאין בה שום אינטרס ציבורי ושלא משרתת שום דבר. כולל במדורים שאומרים מי יצא עם מי ולמה ומי נפרד ממי. איזה עניין יש אם מישהו נפרד מהחברה שלו או הלך לגור עם מישהי אחרת? האם זאת לא פגיעה מוחלטת בפרטיות? לפי חוק הגנת הפרטיות כל מדורי הרכילות בעיתון הם פסולים, מהראשון ועד האחרון. איזה אינטרס ציבורי יש בכך שמספרים שאדם ניצפה במסעדה? אתם יושבים פה ומדקדקים איתי כחוט השערה ואחר-כך המים זורמים, מצניפים שטחים נרחבים. חוק הגנת הפרטיות והוא בדיחה.

טנה שפניץ:

עכשיו יש התארגנות טוטלית לאכוף את החוק הזה.

היו"ר אברהם פרוז:

יכול להיות שחוק הגנת הפרטיות הוא חוק מיותר. יכול להיות שבחברה פתוחה, כשיש אינטרנט, שאליו ניתן להכניס מידע שלא תדע אפילו מה מקורו, יכול להיות שהדבר הזה הוא כמו הצנזורה. יכול להיות שעבר זמנן של הצנזורה ושל הגנת הפרטיות. אם אתה רוצה שלא יידעו עליך, תדאג לכך שזה לא יגיע לעיתונאים ולאף אחד, שמור את זה בבטן. כל המנגנונים האלה כנראה נכשלו, החל מהצנזורה, דרך הגנת הפרטיות ודרך הכל. אז אני מבין שמר יוסי ידן לא רצה שהתמונה שלו תופיע על מסטיקים של עלית. בסדר, את זה אולי אי אפשר לעשות היום. אבל חוק הגנת הפרטיות נרמס כל יום, שעה שעה, רגע רגע ומתפרסמת אינפורמציה בעיתונות על חיים פרטיים של אנשים לא במקרה אחד, באלפי מקרים. עכשיו אתם יושבים פה ואומרים לי: אולי העוסק הזה בכל זאת לא שילם בשל שיעורי הפסנתר של הבת שלו. רוב המקרים הם כאשר מוכר מטבחים לא מספק אותם ונשאר עם המקדמה ביד. זאת הבעיה.

דן אבנון:

התוספת שביקש מר יהודה לנדא לגבי "דבר אמות" היא לא תוספת טובה מפני שההגנה על אמת וכל הטיפול בהקשר הזה נמצאים בחוק איסור לשון הרע.

היו"ר אברהם פרוז:

אבל יש לו חשש שמא פה יצרנו מצב שיאפשר למסור על יכולת הפרעון של עוסק גם מידע שהוא לא אמת. אני מבקש מהוועדת המשפטית של הוועדה ומכל מי שנמצא פה, ממר זיסבלט ומכל מי שרוצה, אחרי שיהיה לנו הטקסט המשולב להגיד לנו האם בנוסח הזה, כפי שקראה גברת בנדלר, יש ולו שמץ של חשש שמא זה יתפרש כשחרור מחוק איסור לשון הרע. אם אתם חושבים שכן, נכניס את התיקון, נעשה כל דבר. אין לנו כוונה פה להתיר לשון הרע. אבל אם אני צריך לומר מה עדיף בעיניי: שימסרו עוד קצת פרטים על עוסק, אפילו משהו קצת יותר פרטי שלו, או שנוכל להיזהר מהגנבים ויהיו רשימות - אגב, מה הנוכחים עושים? הם לא משתמשים בשם הפרטי. הם מכניס את עצמם בשם פירמה כלשהי, "נורית" או "נירית" או "סביון" וכל מיני דברים כאלה, פותחים את "מטבחי סביון", או "מטבחי נירית", או "רהיטי סביון" ובסוף בורחים עם המקדמות.

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

משה ברנדויין:

זה לא רק המקדמות. זה כל הכסף כי הם עושים לאנשים "דיל".

היו"ר אברהם פורי:

אני לא מדבר על דן אנד ברדסטריט. אבל אם למשל הרשות להגנת הצרכן או המועצה הישראלית לצרכנות תחליט שהיא עושה מאגר של אנשים שהסתבר שהם גנבו כספי לקוחות והיא תגיד שכל מי שקונה יכול להתקשר אליה ולקבל מידע – יכול להיות שאולי זה יקטין את התופעה הזאת, אולי ב-30%-20%. אני לא יודע. אולי עצם העובדה שיידעו שיש מאגר מידע כזה תרתיע. בשלב זה אין לי שום פתרון אחר. אנחנו מאשרים את הנוסח שקראת.

דן קרני:

הייתי רוצה לחזק במעט את מה שאמר מר תדמור, ובניגוד לדברי גברת שפניץ. מי שזקוק כאן להגנה בעיקר זה הלקוח ולא הספק. הספק הוא בדרך כלל סוחר – – –

היו"ר אברהם פורי:

אנחנו נגן על שניהם. למה הספק לא זקוק להגנה?

קריאה:

כי הוא חזק יותר ויש לו עוד מידע.

דן קרני:

לא אמרתי שהוא לא זקוק אבל הוא זקוק לזה פחות מאשר הלקוח. הלקוח חשוף לחלוטין. הייתי מציע לשים את הנקודה אחרי המלה "עוסק". כלומר "... לשם מתן מידע על יכולת הפרעון של עוסק", נקודה. ללא שום הגבלה.

אתי בנדלר:

זה עוד הרבה יותר רחב.

היו"ר אברהם פורי:

עכשיו מה אתה רוצה? 30 משפטים שיעסקו בשאלה מי זה עוסק?

אתי בנדלר:

לפי מה שהוא מציע לא צריכים לשאול אפילו את השאלה. גם על העיסוקים הפרטיים שלו אפשר יהיה למסור מידע.

היו"ר אברהם פורי:

אבל לפני כן, אנחנו לא יודעים מי זה עוסק. מי זה "עוסק"?

דן קרני:

אני מציע להשאיר את ההגדרה מעורפלת ככל האפשר ורחבה ככל האפשר.

היו"ר אברהם פורי:

במלים אחרות, אדם שעוסק ברכיבת אופנוע הוא גם עוסק, עוסק בספורט מוטורי. רבותי, אין פתרון אחר.

דוד תדמור:

איך אתה מסביר בכל זאת את הנושא הזה בהקשר של חוק נתוני אשראי?

היו"ר אברהם פורי:

נראה. כשנגיע לגשר, נעבור אותו. כשנגיע לשלב שנרצה לשלב אותו אז נשאל את עצמנו איך אנחנו משתלבים. מבחינתי זה בסדר גמור אם המועצה הישראלית לצרכנות או גוף צרכני אחר לא ירצה לאסוף יותר מדי נתונים אלא רק לעשות רשימה של עסקים ועוסקים מהסוג הזה שפשטו את הרגל, חנויות קטנות.

אתי בנדלר:

המועצה הישראלית לצרכנות תראה כחובה לעצמה לתת מידע כזה לצרכנים פרטיים ולא לגופים גדולים.

היו"ר אברהם פורי:

נניח שהיא תרצה להקים כזה מאגר. אני לא רוצה להכניס אותם לחוק מסירת נתוני אשראי. זה בכלל לא הקטע הזה. היא רוצה לעשות דבר מאוד מאוד צר, רשימה שחורה של גנבים. הם יוכלו להסתמך על הסעיף הזה ולא ללכת לכל הסיפור הגדול. הם לא נוגעים בעסקים ולא מחפשים לתת רייטינג ל-IBM.

טנה שפניץ:

זה דבר שבכלל לא נראה לי אחראי, נגיד בעדינות. על גוף כזה, עם כל הכבוד לגופים הצרכניים או דמוייהם, לא מוטלות כל החובות שהטלנו: לברר, לתת לרשום הערה וכולי.

דן אבנון:

המאגר שלו יהיה חייב רישום.

היו"ר אברהם פורי:

אז הוא ייתבע על הוצאת לשון הרע. אם אדם הוא בעל חנות והסתבר שהוא רשום שלא כדין במועצה הישראלית לצרכנות כמי שהוא לא מהימן, כאשר הוא לא עשה דבר ולא חטא, אל תדאגו, אחרי יום הוא יידע שהוא רשום באותה רשימה. אחרי הקונה הראשון שיגיד שלו שהוא לא קונה אצלו כי הוא רשום כמי שפשט את הרגל כבר 3 פעמים, באותו יום זה כבר יגמר.

טנה שפניץ:

נגיד שזה מתנהל ברשלנות. אין להם כסף, הם לא יכולים לפצות, הם לא מפקידים ערובה, הם מנהלים את

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

זה בצורה לא אחראית, הם לא עושים תיקונים.

היו"ר אברהם פורז:

אבל מידע על תאגידים הם יכולים גם היום לאסוף.

טנה שפניץ:

התאגידים זה דבר אחר לגמרי. לגבי תאגידים יש לנו תפיסה אחרת.

היו"ר אברהם פורז:

בעיני האיזון לא הולך לכיוון שאת רוצה שיהיה. בעיני הגנת הפרטיות פחות חשובה מהשמירה על הכסף ומההגנה על אנשים מפני נוכלים וגנבים. כל אחד שם את הדגש במקום אחר.

טנה שפניץ:

חבר הכנסת פורז, גם אם האיזון הוא במקום שבו אתה חושב שהוא צריך להיות, אני חושבת שאין שום סיבה לא להטיל לפחות פיקוח וניהול רציני של המאגרים האלה. אם אתה כבר פורץ את זה בצורה כל-כך קיצונית אז שזה ינוהל בצורה מסודרת.

היו"ר אברהם פורז:

עובדה שעד היום אף אחד מהגופים הצרכניים לא הקים מרכז מידע כזה.

טנה שפניץ:

היום אסור להם.

היו"ר אברהם פורז:

הם יכולים להקים מאגרי מידע על חברות ולמרבה הצער זה קורה גם בתאגידים.

טנה שפניץ:

אבל בזה עוסקים מספיק גופים.

היו"ר אברהם פורז:

לגבי השאלה אם הם צריכים להיכנס פנימה או לא, נדון בזה בהמשך.

אתי בנדלר:

הנוסח יהיה כדלקמן: "בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, בסעיף 18, אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) הפגיעה נעשתה בדרך של גילוי או פרסום, לשם מתן מידע על יכולת הפרעון של עוסק במהלך עיסוקיו כעוסק, ובלבד שאם היתה הפגיעה בדרך של פרסום, הפרסום לא היה כוזב; בפסקה זו, "עוסק" - כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981."

דן אבנון:

צריך לתת הגנה לפרסומים כוזבים שנעשים בתום לב. צריך לתת הגנה על מי שפועל בתום לב בדרך העסקים הרגילה ומבצע את כל הבדיקות הסבירות. אם מישהו מנהל מאגר והוא קיבל מידע – – –

אתי בנדלר:

הבנתי בפירוש מהיושב-ראש שהוא לא מעוניין בזה. הייתי אומרת שיש כאן פריצה מאוד מהותית, דרמטית, כפי שאומרת גברת שפניץ.

היו"ר אברהם פורז:

למה יש הגנת תום לב? אני יכול כאדם פרטי תוך כדי עיסוקי בטעות להחליק ולהגיד משהו שהוא לא נכון. כשזה העיסוק שלי אז אני חייב משנה זהירות ואסור לי להחליק. לפני שאני מכניס מישהו לרשימות השחורות אני חייב לעשות כל דבר. נניח שאני עומד ברחוב ואומר על מישהו איזה דבר הבל ונניח שהגנת החסינות לא עומדת לי. אני החלקתי. אבל אם עיסוקי הוא במסירת אינפורמציה, אסור לי להחליק.

דן אבנון:

רק שלא נעשה את זה מוחלט. יש הרי עשרות סעיפים שבהם נכתב שננטו כל האמצעים שאדם סביר צריך לנקוט. אפשר להטיל כאן אחריות מוגברת אבל לא אחריות מוחלטת. על-פי מה שכתוב כאן האחריות היא מוחלטת. אם עשית את כל מה שמנהל המאגר הסביר ביותר בעולם יעשה ועדיין קיבלת מידע שגוי והעברת אותו, תן הגנה. צריך לתת הגנה כאשר אתה פועל בסבירות. אם התרשלת – תהיה אחראי.

היו"ר אברהם פורז:

אז ייזהר המאגר. הלכנו לכיוון אחד ואמרנו שייכנסו הרבה דברים. מי שזה תחום עיסוקו, אין לו פליטות פה כמו שיכולות להיות למישהו פרטי שחטא בפליטת פה. מישהו שזה תחום עיסוקו, שיבדוק את האינפורמציה 50 פעם לפני שהוא מכניס אותה פנימה. אם הוא חטא, אז שישלם פיצויים. אני לא רוצה שהוא ייצא בהגנה שהוא טעה.

אתי בנדלר:

או שהוא ילך למסלול של החוק של משרד המשפטים. שם המסלולים יהיו שונים. אם הוא יענה שם על כל דרישות החוק אז – – –

טנה שפניץ:

אני רוצה לרשום את ההסתייגויות שלנו. קודם כל, כשזה ישולב עם חוק נתוני אשראי, שעל המאגר הפראי הזה, כך נקרא לו, יחול כל מה שיחול על מאגר נתוני אשראי.

אתי בנדלר:

אבל לא ברור שמדובר פה בכלל על מאגר מידע.

אלי מונתג:

סעיפים 7 ואילך חייבים לחול על זה בכל מקרה.

טנה שפניץ:

הדבר השני, אנחנו רוצים שתהיה הבחנה בין הפעילות העסקית והפעילות הפרטית ושיהיה לא ישאר לשיקול דעתה הבלעדי של החברה האוספת אלא יהיו אינדיקטורים מסודרים. אנחנו מציעים שמקורות המידע יהיו מוסמכים ולא יוכלו לקבל מכל אחד. אנחנו יכולים להגדיר אותם, כפי שהצענו. כמו כן יהיה איזה רמז על כך שמדובר בעוסקים מורשים. אני חושבת שאנחנו נכלול את רוב העוסקים האלה ב-capacity העסקי שלהם, כי הם עושים את זה בצורה שיטתית, ואנחנו נקבל מידע מספיק טוב מהספקים.

היו"ר אברהם פורז:

תנסחו גם את ההסתייגות.

הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997

היו"ר אברהם פרוז:

רבותי, עכשיו אנחנו נחזור להיות ועדה משותפת לוועדת החוקה, חוק ומשפט ולוועדת הכלכלה. אנחנו עוסקים בהצעת חוק שירות נתוני אשראי. מאחר שלגבי השאלה העקרונית אנחנו רוצים לשמוע את התייחסות הממשלה, לאור העובדה שהיתה מחלוקת בין נציגיה המכובדים, אז אנחנו קופצים על הקטע הזה ונמשיך בחלקים הטכניים של הצעת החוק, כדי שברגע שנשלים את הקטע המרכזי אז החוק כבר יהיה מוכן.

מיקי טמיר:

הייתי מבקשת לחזור לאחד הסעיפים שאני מבינה שכבר אושרו. עלה החשש אצל אנשים שקראו את הצעת החוק שמתוך הגדרה של "שירות נתוני אשראי" יחד עם הגדרת "דוח אשראי" עלול להשתמע שגם מי שמחזיק מידע על אדם ומוסר אותו החוצה בהסכמתו ולפי בקשתו חייב להירשם כשירות נתוני אשראי ולעמוד בכל דרישות החוק. מכיוון שאני מבינה שגם משרד המשפטים וגם היושבים סביב השולחן הזה לא מתכוונים לכך, כדי להסיר את החשש הזה הייתי מבקשת שבהגדרות, או במקום אחר, כפי שמשרד המשפטים מעדיף, ייאמר "למעט מסירת המידע בהסכמת הלקוח". זה דבר שהוא מקובל, אגב, בחוק הגנת הפרטיות. אם מוסרים מידע, גם שהוא מוגן לכאורה על-פי חוק הגנת הפרטיות, בהסכמת הלקוח ולפי בקשתו, אין עם זה בעיה לפי חוק הגנת הפרטיות. אין עם זה בעיה בשום חוק אחר, חוץ מאשר לכאורה בחוק הזה.

אלי מונתג:

את יודעת שיש עם זה בעיות אחרות, אבל לא חשוב.

מיקי טמיר:

נכון, אבל כשיש הסכמה אין בעיה. אתה בוודאי מסכים איתי.

טנה שפניץ:

אבל בחוק הזה אוספים מידע בלי הסכמה ולכן מדובר כאן רק על נתוני המאגר הזה.

היו"ר אברהם פרוז:

גברת טמיר צודקת. אם אנחנו מסתכלים על הגדרת "שירות נתוני אשראי" אז לכאורה כל בנק האוסף או מנהל או מחזיק מידע המיועד להכנת דוחות אשראי -- --

טנה שפניץ:

רק אם הוא רשום כמאגר. זה לא חל עליו אם הוא לא רשום כך.

מיקי טמיר:

אבל לא כמשרד נתוני אשראי. תקראי את ההגדרות. על-פי ההגדרות לכאורה יוצא כך.

טנה שפניץ:

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

אנחנו נבדוק.

היו"ר אברהם פרוז:

גברת בנדלר, אני מציע שנאמר בחוק באיזה מקום, על מנת להבהיר, שאין החוק הזה חל על מי שמוסר נתון בהסכמת הלקוח.

משה ברנדויין:

בהסכמת נשוא המידע. בהסכמת מי שהמידע מתייחס אליו.

טנה שפניץ:

זה לא יילך. מאגר נתוני אשראי מוסר רק מה שיש לו ומה שמותר לו. זה לא משנה לי אם האיש מסכים או לא. אם הוא רוצה, שיבוא לבנק לאומי ויבקש מהם מידע. אני מסכימה שלא צריך להשתמע מכך שבנק לאומי צריך עכשיו להירשם כדי לתת מכתב המלצה ללקוח. את זה אנחנו נבהיר.

היו"ר אברהם פרוז:

גברת בנדלר, אנחנו צריכים לבדוק שבנק שמוסר מידע בהסכמה של לקוח – או כל גוף – לא צריך להירשם. ההערה היתה נכונה.

אילן שלגי:

בהמשך לזה, הבנתי שיש הסכמה על כך שגם גוף שמוסר מידע על עסקים לא יחוייב ברישום על-פי פרק ב' לחוק הזה.

טנה שפניץ:

לא עסקים אלא תאגידים.

אילן שלגי:

אם נתקבל הצעת החוק הפרטית אז אנחנו כבר עוברים אל מעבר לתאגידים.

היו"ר אברהם פרוז:

לא הכרענו בשאלה הזאת. אנחנו נדון בה כשנחזור אל שילוב שתי הצעות החוק. אני מבין את גישתך. אתה אומר: כל עוד אתה מוסר מידע על תאגידים ועל עוסקים לפי ההגדרה החדשה, החוק הזה לא חל עליך. לגברת שפניץ יש דיעה אחרת. אנחנו נדון בזה.

טנה שפניץ:

יכול להיות שב-capacity הזה כן תצטרך להירשם, אם תרצה לעסוק בנושאים האלה.

אילן שלגי:

ואם לא ארצה לעסוק בעסקים? אם ארצה להישאר בתאגידים בלבד?

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

טנה שפניץ:

אז אין בעיה.

אלן זיסבלט:

גם היום ברור שזה לא חל על תאגידים, כי זה יחיד.

היו"ר אברהם פורז:

מר זיסבלט, העמדה של גברת שפניץ היא שמשעה שאתה מוסר מידע על תאגידים ועל אנשים פרטיים בפעילותם העסקית אתה צריך להירשם. אני מבין שמר שלגי חושב שמקרה כזה לא צריך להירשם. השאלה הזאת לא מוכרעת בשלב זה. היא תוכרע לקראת השילוב של הקטע הזה בחוק. נשמע את כל הטענות בעד ונגד, נשקול וניראה.

טנה שפניץ:

אבל גם אז לא איכפת לי שתהיה הפרדה. על הקטע של התאגידים הוא לא יירשם ועל הקטע של העסקים כן.

היו"ר אברהם פורז:

יכול להיות שאת צריכה לבוא בכלל לא מתחום הגנת הפרטיות אלא מתחום ההגינון העסקית. את יכולה להגיד: למה שבן אדם יקים משרד למסירת מידע וימסור מידע מוטעה על תאגידים? שגם הוא יירשם.

לאה ורון:

אם כבר זה מוסדר, שיוסדר עד הסוף.

טנה שפניץ:

כי הנזק הוא לא זהה.

היו"ר אברהם פורז:

מאחורי כל תאגיד הרי עומדים אנשים: עומד מנהל ועומדים בעלי מניות. אם את אומרת שהתאגיד פשוט את הרגל ובדקים אצל רשם החברות מי המנהל, זה עצוב מאוד. זה מטיל כתם עצום על המנהל. זה כמו לחשוב שלתאגיד אין נשמה ואין גוף. מאחורי התאגיד עומדים אנשים.

טנה שפניץ:

אנחנו מוכנים ללכת איתך.

אלן זיסבלט:

זה כבר הצעה אחרת.

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

אתי בנדלר:

כלומר, אתה משאיר את זה בינתיים פתוח.

היו"ר אברהם פורי:

השאלה היא האם מי שיסתפק במסירת מידע על תאגידים ועל עוסקים בפעילותם העסקית, כפי שהגדרנו אותה עכשיו, טעון רישום לפי החוק. היא נשארת בינתיים פתוחה ואנחנו נשמע טיעונים, בעד ונגד.

ברוך אלפיה:

חבר הכנסת פורי, העברנו אליך מכתב. ביקשנו התייחסות לסעיף 16, לנושא כרטיסי האשראי.

היו"ר אברהם פורי:

האם מותר לי לדון במכתב שאני מקבל מחברה שאני לקוח שלה (ויזה כ.א.ל)?

דוד תדמור:

יש כאן מספיק חברות. אתה יכול מייד לעבור לחברה אחרת.

היו"ר אברהם פורי:

נדון בזה בישיבה אחרת. היום אני רוצה להתקדם בחלקים הטכניים מהר ככל האפשר.

אלן זיסבלט:

סעיף 17 - סייג לפגיעה בפרטיות

"על אף הוראות סעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות, מסירת מידע לבעל רשיון בידי מקורות מידע שנקבעו לפי חוק זה לא תהווה הפרה של הוראות החוק האמור."

אלי מונתג:

סעיף 17 תלוי בשאלה מה יהיו מקורות המידע שייקבעו בסעיף 16. על-פי הניסוח הנוכחי של סעיף 17 מקורות המידע הם רק שלושה, שהם מקורות ממשלתיים.

היו"ר אברהם פורי:

אבל אנחנו לא יודעים. אם נרחיב את המקורות אז סעיף 17 יחול גם על ההיקף המורחב.

אלי מונתג:

אם נרחיב את מקורות המידע סעיף 17 ישתנה לחלוטין.

היו"ר אברהם פורי:

הסעיף הזה אומר כרגע ששימוש במקורות מידע לגיטימיים לא מהווה הפרה של חוק הגנת הפרטיות. מה

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

הם מקורות המידע הלגיטימיים? זאת סוגיה שעוד לא סגרנו.

טנה שפניץ:

אבל מדובר על מאגרים ציבוריים. עליהם זה יחול במילא.
אביעד ויסולי:

למה "מקורות מידע" ולא המידע עצמו?

טנה שפניץ:

אתה צריך להתגבר על סעיף 23(ב).

אלי מונתג:

יש לכם כבר שינוי בעניין הזה בהצעה. אבל צריך גם להתגבר על מערכת הבנקאות.

היו"ר אברהם פורז:

רבתי, אין בעיה. הסעיף הזה אומר שאם קיבלת ממקורות מידע שהחוק מאפשר, לא עברת עבירה. עוד לא יודעים מה הם מקורות המידע שהחוק מאפשר.

אלן זיסבלט:

סעיף 18 - איסור פרסום של מידע

"לא יפרסם אדם פרסום שיש בו מידע שנתקבל מבעל רשיון לפי חוק זה; לענין סעיף זה, "פרסום", "פרסם" – כהגדרתם בסעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין)."

דוד תדמור:

אני לא מבין למה הסעיף הזה הוכנס.

היו"ר אברהם פורז:

מר זיסבלט, תקרא את סעיף 34 לחוק העונשין.

אלן זיסבלט:

אין לי אותו פה.

היו"ר אברהם פורז:

אם אין, אנחנו נקפוץ עליו ונדון בו בישיבה הבאה.

יהודה לנדא:

יש לי את זה פה. בסעיף 34 לחוק העונשין יש פרק הגדרות שלם. זה קצת ארוך.

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

היו"ר אברהם פורי:

נעזוב את זה כרגע ונעבור הלאה. הרבה יותר נוח לי כשאני רואה את זה מול העיניים.

אלן זיסבלט:

סעיף 19 - שמירת סודיות

"מי שהגיע אליו מידע במהלך עבודתו או העסקתו בהפעלת שירות נתוני אשראי, לא יגלה אותו אלא לצורך ביצוע הוראות חוק זה או על פי צו של בית משפט, או אם הגילוי דרוש לצורך חקירה פלילית על-פי דין; הוראות סעיף זה לא יחולו על גילוי פרטים שאין בהם כדי לזהות את מי שהמידע נוגע אליו."

אתי בנדלר:

סטטיסטיקה למעשה. נכון?

אביעד ויסולי:

מי יקבע אם יש בהם או אין בהם? יש משהו מאוד מסוכן בדברים הללו?

היו"ר אברהם פורי:

מה פירוש המילים "פרטים שאין בהם כדי לזהות את מי שהמידע נוגע אליו"?

אתי בנדלר:

כמה עסקים פושטי רגל יש בקניון רמת-גן, למשל.

אביעד ויסולי:

או כמה אנשים פושטי רגל יש בפתח-תקווה, זאת הבעיה.

דוד תדמור:

יכול להיות שהמידע דרוש לצורך פעילות של רשות שיש לה סמכות לבקש אותו. כתוב רק "חקירה פלילית על-פי דין". מה קורה אם זה לא חקירה פלילית?

היו"ר אברהם פורי:

כתוב גם "על-פי צו בית-משפט".

משה ברנדויין:

למשל לצורך בדיקה של מבקר פנים.

דוד תדמור:

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

להרחיב את הוראות סעיף 46 לחוק ההגבלים העסקיים. המשמעות של זה היא למשל שאי אפשר לעשות
בדיקת מידע לצורך מיזוג, או כל אותם דברים שסעיף 46 לחוק ההגבלים העסקיים חל עליהם.

טנה שפניץ:

ואתה תבדוק אם הוא אמין או לא? מה זה רלוונטי?

אביעד ויסולי:

אז שילך לבית-המשפט ושם זה ייחקר.

אתי בנדלר:

צריך לאפשר לכל מיני רשויות שיש להן סמכות חקירה. מותר לגלות את המידע לצורך ביצועו של חוק זה.

היו"ר אברהם פורי:

יש חוקים אחרים שמאפשרים מידע. איך מטפלים לפי חוקים אחרים? נעשה עכשיו סקירה של כל החוקים?
למה שלא ילכו במקרה הזה לבית המשפט?

אתי בנדלר:

כיוון שהאפשרות לגלות כאן מידע היא בסך הכל די רחבה. אם אני פונה למאגר כזה ואומרת שאני צריכה
לצורך - -

היו"ר אברהם פורי:

אנחנו עושים פה מהומה על לא מאומה. הרי זאת אינפורמציה שהיא למעשה גלויה.

אתי בנדלר:

זה מה שאני מנסה לומר. לכן למה את רשויות החקירה אני צריכה לשלוח לבית-משפט לקבל צו כדי לקבל
מהם מידע? אם כל אחד יכול לפנות אז קל וחומר כל רשות שיש לה סמכות על-פי דין לנהל חקירה.

טנה שפניץ:

קודם כל, לא כל מידע שנמצא במאגר בהכרח הוא מידע שאפשר למסור אותו, לתפיסתנו. אם אנחנו נרצה
למשל להרחיב ויימסר מידע על אדם מסויים רק אם יהיה לו יותר מצ'ק חוזר אחד, אז לא כל מה שיש עליו במאגר
מותר לחשוף.

היו"ר אברהם פורי:

על סמך מה המשטרה פונה לבנק ומבקשת אינפורמציה?

דן קרני:

בדרך כלל צווים של בית-משפט.

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

מיקי טמיר:

יש לה גם סמכויות בירור.

היו"ר אברהם פורז:

רק על-פי צו של בית-משפט?

דן קרני:

לא, אבל כך זה במרבית המקרים, 99% מהמקרים.

היו"ר אברהם פורז:

אני לא מעוניין לדעת על אחוזים. אני רוצה לדעת לפי איזה דין בנק יכול למסור מידע על לקוחות שלו.

מיקי טמיר:

יש כמה חוקים. יש כמובן צווי בתי-משפט, זה הרוב הגדול, אבל יש כמה חוקים שמאפשרים את זה. לדעתי חוק ניירות ערך מאפשר, חוק מס הכנסה מאפשר, חוק סדר הדין הפלילי מאפשר.

דוד תדמור:

חוק שירות נתוני אשראי עצמו מאפשר לרשם שירותי המידע לקבל מידע שלא על-פי צו של בית-משפט.

טנה שפניץ:

אני מוכנה לבדוק אם אפשר להכניס גם רשויות שיש להן סמכויות חקירה על-פי דין.

אתי בנדלר:

או לפחות את חלקן.

היו"ר אברהם פורז:

אנחנו נקבע שרשויות שיש להן סמכות לקבל על-פי דין מידע לפי דינים אחרים, יקבלו אותו גם לפי החוק הזה, וכן על-פי צו בית-המשפט.

אלי מונתג:

זה גם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. זה על-פי דין. אם זה בצו אז זה על-פי דין, זה כלול.

היו"ר אברהם פורז:

אבל אנחנו מדברים בלי צו של בית-משפט. נניח שלמס הכנסה יש סמכות לאסוף מידע בלי בית-משפט. אני אומר, כל אלה שיש להם סמכות לקבל במקרים אחרים שלא בהתאם לצו, יקבלו גם פה שלא בהתאם לצו. אלה שצריכים צו, יצטרכו גם פה צו.

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

אתי בנדלר:

במחשבה שניה אני חושבת שאולי ההגדרה "ביצוע חקירה על-פי דין" היא מאוד מאוד רחבה. יש הרבה מאוד רשויות שיש להן סמכויות כאלה. השאלה היא לאיזה מטרה. למשל לצורך בדיקת ביצוע הוראות חוק סימון כלי רכב מאפשרים היום להרבה מאוד גורמים לבצע חקירה. האם אתה רוצה לאפשר לכולם לקבל מידע ללא צו בית-משפט?

היו"ר אברהם פורז:

אני לא יודע אם אני רוצה. אני רוצה שגברת שפניץ תגיד לי מה היא חושבת שצריך להיות כלול ומה לא. תבדקו במס הכנסה, בהגבלים העסקיים וכדומה.

אביעד ויסולי:

למועצת הפירות יש זכויות חקירה. אני מציע שזה יהיה רק בצו של בית-משפט.

אתי בנדלר:

יש מקום להרחיב. השאלה היא כמה.

היו"ר אברהם פורז:

מר זיסבלט וגברת שפניץ, תבדקו, תעשו סקירה ותגידו לנו מה לדעתכם מצריך צו בית-משפט ומה לא.

אלן זיסבלט:

סעיף 20 - התקשרות עם מקבל המידע

"בעל רשיון לא ימסור דוח אשראי אלא למי שמסר לו את שמו, מענו ופרטי הזיהוי שלו; היה מקבל דוח האשראי תאגיד - יצוין מספר התאגיד."

אתי בנדלר:

אם תאגיד פונה, האם צריך לציין רק את מספר התאגיד? או כאשר אני פונה בשם התאגיד, האם צריך לציין גם את כל מה שנכלל ברישאה? זה לא ברור.

אלן זיסבלט:

אני מוכן לומר "יצויין גם מספר התאגיד".

בתיה מילר:

לדעתי יש בעיה גדולה בסעיף הזה. הרי אנחנו מצדיקים פה את הפגיעה בפרטיות ברצון לשמור על קניינו של נותן האשראי. לפי מה שכתוב פה אז בעצם לא צריך להיות שום אינטרס אלא מספיק שנותנים פרטים, אפילו ברמה של סתם איזה סקרנות, רכילות ושימוש במידע הזה. האם הכוונה היא לאפשר את זה לכל מי שרוצה לקבל את המידע? הרי בחוץ-לארץ, לפי הטבלה ההשוואתית, זה צריך להיות לפי הסכמת הנבדק או מסיבה כלשהי, עם קריטריון מסויים. למה לא לקבוע כך גם פה?

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

היו"ר אברהם פרוז:

הדבר היחיד שבא בחשבון זה לכתוב שהוא זקוק לזה לצורך פעילות עסקית. כשאני מכיר בחורה ואני רוצה לדעת מה המצב הכלכלי של אבא שלה השאלה היא האם אני יכול לקבל אינפורמציה. לפי זה מספיק שאני מוסר את מספר תעודת הזהות ואני יכול לקבל את המידע.

אלי מונתג:

או אם אתה רוצה למכור את המכונית.

היו"ר אברהם פרוז:

אני לא בטוח שאנחנו יכולים להתמודד עם זה. כדאי לכתוב "לצורך פעילות עסקית".

טנה שפניץ:

השאלה לאיזה מטרה מוסרים את המידע עלתה כבר מספר פעמים. מר אלן זיסבלט יפרט. גם בחוף-לארץ התייחסו לסוגיה הזאת. באחת הדוגמאות המוקדמות שלנו היתה הצעה לאיזה מטרת מותר למסור את המידע. תיכף תשמעו את זה באנגלית יפה. בסך הכל המטרות הן מאוד רחבות. אתה מקבל את המידע גם רק כשאתה מתכוון לעשות עסקה. אין לי בעיה להכניס סעיף כזה אבל הוא לא יעיל. כל אחד יקבל. אם אתה כבר עושה את זה אז אתה צריך להטיל איזה סנקציה גם על מקבל המידע, אם הוא ביקש בטענות שווא. לכן אי אפשר לאכוף את זה. אפשר בקלות לעקוף את זה על-ידי שמבקשים מאיזה עסק לעשות את זה עבורך. עלו גם שאלות על תצהיר או דברים כאלה. אבל פה אנחנו רוצים לפשט את קבלת המידע. האם אתם רוצים שיתחילו לחקור אנשים לאיזה מטרה הם צריכים את המידע ואי יעמידו אותם לדין על-פי פקודת הראיות על כך שהם הגישו תצהיר כוזב?

משה ברנדויין:

אבל זה המינימום. את פוגעת בפרטיות אז המינימום הוא שתהיה איזה מטרה לגיטימית.

טנה שפניץ:

אבל אי אפשר לאכוף וזה לא יעיל.

משה ברנדויין:

יכול להיות שזה ירתיע חלק משוחרי הנדוניות.

אלן זיסבלט:

אני רוצה להבהיר שמדובר על החוק הקנדי והאמריקאי.

היו"ר אברהם פרוז:

האם בקנדה יש אותו חוק גם בקוויבק וגם באונטריו?

אלן זיסבלט:

יש חוקים שונים בכל המדינות אבל בכל זאת הם דומים זה לזה.

דוד תדמור:

משרד המשפטים בוחר את החוק הקנדי המתאים ...

אלן זיסבלט:

יש לי פה גם את החוק של אונטריו וגם של קולומביה הבריטית.

"No consumer reporting shall give the information except: ... (D) In a consumer report given to a person who it has reason to believe" -

זאת אומרת, ה-"Reporting agency has reason to believe" -

"(1) intends to use the information in connection with the extension of credit to or the purchase of collection of a debt of the consumer to whom the information pertains.

(2) intends to use the information in connection with the entering into or renewal of a tenancy agreement.

(3) intends to use the information for employment purposes.

(4) intends to use the information in connection with the underwriting of insurance involving the consumer.

(5) intends to use the information to determine the consumer's eligibility for any matter under a statute or regulation Where the information is relevant to the requirement prescribed by law.

(6) Otherwise has a direct business need for the information in connection with a business or credit transaction involving the consumer, or

(7) intends to use the information for the purpose of up-dating the information in a consumer report previously given to the person for one of the reasons referred to in subclauses (1) to (6)."

אביעד ויסולי:

כך זה בקנדה אך לא בארצות-הברית.

ברוך אלפיה:

אני רוצה להתייחס לזווית קצת שונה. לא מצאתי בחוק כל עיסוק באופן מסירת המידע. איך מקבלים את המידע? זאת בעיה הרבה יותר קשה. אם אתה מזדהה בטלפון, איזה אמצעי בדיקה יהיה לגביך?

היו"ר אברהם פרוז:

אתה מכניס אותנו עכשיו לבעיה אחרת. אתה לא תזדהה בטלפון כי כך איך תשלם אחר-כך?

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשׂראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

אתי בנדלר:

בכרטיס אשׂראי.

היו"ר אברהם פורז:

אם אנחנו נאמר שכל אחד יכול לקבל אז אפשר גם בטלפון.

ברוך אלפיה:

אז לא צריך להזדהות.

טנה שפניץ:

אתה צריך להזדהות לצורך אחר.

היו"ר אברהם פורז:

אנחנו נאמר שלא כל אחד. נניח שמתקשר אליהם מנכ"ל חברה שעובד איתם בקביעות. מסירת מידע
בטלפון היא לא בהכרח דבר פסול.

ברוך אלפיה:

אני מציע לתת על זה את הדעת.

היו"ר אברהם פורז:

רבתי, מי חושב שצריך להגביל?

אביעד ויסולי:

אני מכיר היטב את החוק האמריקאי. בחוק האמריקאי יש 3 אינסטנציות לפיהן אפשר לקבל את המידע.
דבר ראשון, שהאדם שעליו זה נבדק נותן את ההסכמה שלו לנושא הזה; דבר שני, שהוא מבקש אשׂראי; ודבר שלישי,
שהוא חייב כסף למישהו וכל זמן שהוא חייב את הכסף ניתן לבקש לגביו מידע. אלה 3 האינסטנציות היחידות ואני
חושב שצריך לעגן את זה גם בחוק הישראלי. מדובר לא על עסקים אלא על אנשים פרטיים. יש הבדל עצום בין
אנשים פרטיים לעסקים בארצות-הברית.

טנה שפניץ:

למה שעסק סיטונאי לא יוכל לברר על הקמעונאי כשהוא רוצה לעשות איתו איזה עסקה?

אביעד ויסולי:

קמעונאי זה עסק. מדובר על אנשים פרטיים. כשאני הולך לקנות ממר פורז את הדירה שלו האם אני אלך
לבדוק כמה מגרשים יש לו? זה לפי דעתי דבר לא נכון.

אלן זיסבלט:

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

האמת היא שהחוק האמריקאי תוקן בשנת 1996. היום הוא כולל לא פחות מ-6 סעיפי מטרות כאלה והוא
di eligibility for license or (4); insurance (3); employment (2); credit transaction (1)
otherwise legitimate business ... that is (6); potential investor in the business (5); other benefit
initiated by the consumer or the ... זאת אומרת, במהותם הם די דומים.

טנה שפניץ:

אחר-כך תגיד לנו שאנחנו לא אוכפים את חוק נתוני אשראי.

היו"ר אברהם פורז:

אני חושב שלמרות שברור שיהיה מאוד קשה לאכוף את זה, המידע צריך להימסר לצורך פעילות עסקית
ולא לצורך פעילות אחרת.
דוד תדמור:

מה זה "פעילות עסקית"? רכישת שירות או נכס – זה פעילות עסקית?

היו"ר אברהם פורז:

לדעתי כן.

דוד תדמור:

תכתוב את זה כי זה לא ברור.

טנה שפניץ:

מי שמתעתד לעשות עסקה.

דוד תדמור:

"לצורך ביצוע עסקה", לא "לפעילות עסקית". "עסקה" זה כל דבר.

היו"ר אברהם פורז:

בדברי ההסבר אני אומר שאנחנו משתדלים לתחם פה בין החיים הפרטיים לבין הפעילות העסקית.
הפעילות העסקית היא גם רכישה של מוצר פרטי. זה לא נועד למשל לכך שעיתונאי יפנה למאגר מידע כדי לפרסם
בעיתונאי.

דן אבנון:

את זה אסור לו לפרסם מכוח הסעיף הקודם שעליו דיברנו.

היו"ר אברהם פורז:

אבל פה מדובר (בסעיף 19) על כך ש"מי שהגיע אליו מידע במהלך עבודתו או העסקתו בהפעלת שירות
נתוני אשראי לא יגלה אותו אלא לצורך ביצוע הוראות חוק זה".

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

ברוך אלפיה:

תקרא את סעיף 18. אסור לפרסם לפי סעיף 18.

היו"ר אברהם פורז:

אבקש מגברת בנדלר לנסות למצוא את הניסוח האומר שהמידע הזה נמסר לצורך פעילות עסקית, גם אם היא פעילות עסקית עתידית, וגם לצורך רכישת מוצר או שירות.

טנה שפניץ:

ומה תהיה הסנקציה? האם יש סנקציה הגיונית על כך שמישהו ביקש אינפורמציה והוא לא יכול להוכיח שהוא באמת התכוון לקנות את הארון, אלא הוא בעצם רצה לדעת אם האדם שיהיה החותן העתידי שלו הוא בסדר?

היו"ר אברהם פורז:

אני יודע שהאכיפה של זה היא לא פשוטה אבל בואו נקבע את העניין הנורמטיבי לפחות.

טנה שפניץ:

האכיפה היא בלתי אפשרית.

היו"ר אברהם פורז:

גם אם האכיפה היא בלתי אפשרית, אנחנו קובעים פה עניין של נורמה. אם למשל פונים לשירות נתוני אשראי ואומרים לו: אני עומד להתחתן עם בחורה ואני רוצה לשמוע מה המצב של אבא שלה - - -

טנה שפניץ:

לא שואלים אותך למה אתה רוצה את המידע.

היו"ר אברהם פורז:

אם במקרה הוא אומר את זה, אז אומרים לו שהוא לא יקבל את המידע.

אביעד ויסולי:

זה גם עסקה. השדכן יכול לבדוק על כלתו של כל מי שנרשם אצלו.

אלי מונתג:

זה עיסוק. זה לא עסקה.

דן אבנון:

השאלה היא על מי אתה מטיל את האחריות: האם על בעל המאגר או על זה שמבקש את המידע.

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

היו"ר אברהם פורי:

היישום של זה מבחינה ענישה הוא מאוד קשה אבל בואו נקבע לפחות את הנורמה המוסרית. זה לא למטרת רכילות, לא למטרת עניינים פרטיים, לא לחטטנות. זה לצורך התקשרות עם מישהו בפעולה עסקית, לרבות רכישת מוצר.

דן אבנו:

על מי חלה החובה? האם על בעל המאגר?

היו"ר אברהם פורי:

אסור לך לבקש ואסור לבעל המאגר לתת. תשאלו איך מוכיחים שאסור היה לי לבקש ושאסור לו לתת? ההוכחה קשה מאוד, אולי אפילו בלתי אפשרית.

דוד תדמור:

שלא נדבר על זה שאם היה אסור לבעל המאגר לתת אז הוא יאבד את רשיונו והוא לעולם לא יוכל לעסוק בזה יותר. אם נאמר "לא ימסור ביודעין" – זה בסדר. זה באמת יהפוך את הסעיף טוטלית לבלתי אכיף.

אלן זיסבלט:

אם הוא סבור שזה לצורך מידע עסקי – – –

היו"ר אברהם פורי:

מר זיסבלט, במה שקראת לנו אתה לא מונע את הזכות שלי לבקש אינפורמציה פסולה. אתה רק אומר שבעל המאגר לא ייתן לי. אני רוצה ליצור פה את הנורמה שאומרת: לי אסור לבקש אינפורמציה כזאת ולו אסור לתת. איך אוכפים את זה? זה עניין מסובך.

עקיבא סילבצקי:

אין שום עבירה בחוק האומרת שאסור לבקש מידע. אתה צריך לעשות סעיף חדש שקובע את זה כעבירה פלילית. אין דבר כזה.

היו"ר אברהם פורי:

אני לא רוצה לקבוע את זה כעבירה פלילית. אני רוצה רק לקבוע את זה כנורמה מוסרית.

אביעד ויסולי:

אז הנותן יזרוק את האחריות על המבקש.

היו"ר אברהם פורי:

יכול להיות שאם יוכח שמוסר מידע נתן אינפורמציה ביודעין למישהו שלא אמר לקבל, תהיה עילת תביעה

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשׂראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

לנפגע ותהיה גם תביעת נזיקין.

משה ברנדויין:

האם המבקש יאמר לאיזה מטרות הוא מבקש את המידע או שזה יהיה פתוח?

דן אבנון:

חבר הכנסת אברהם פורי, בהגדרה שהוצעה על-ידך לא נכלל אחד הסעיפים שמר אלן זיסבלט מנה, לגבי
העסקה (employment). גם בארצות-הברית וגם בקנדה זה מותר.

טנה שפניץ:

וגם אם הוא רוצה לשכור חדר מותר לקבל אינפורמציה.

היו"ר אברהם פורי:

שכירות היא רכישת שירות. האם שכירות היא לא עסקה במקרקעין? רבותי, גם בלי הפירוט הזה, אם
יסתבר שנמסרה אינפורמציה על-ידי חברה כזאת בידועין תוך הפרת הנורמה הזאת – זאת תהיה הפרת חובה חקוקה
ותיתכן אולי עילת תביעה בנזיקין.

דוד תדמור:

אי אפשר להוכיח בידועין כלום. אם אתה רוצה לעשות משהו שהוא לא דקלרטיבי גרידא אז תכתוב משהו
שמרמז על איזה סבירות אובייקטיבית כאמת מידה למסירת אינפורמציה כזאת. זאת אומרת, "היה לו בסיס סביר
להניח ש...". ואז הוא יצטרך להוכיח שהיה לו בסיס סביר להניח.

אתי בנדלר:

מר תדמור, אולי אתה מוכן להמציא לנו לשיבה הבאה נוסח שיהיה בסיס לדיון?

דוד תדמור:

אני מציע שמשרד המשפטים יעשה את זה.

טנה שפניץ:

יש לנו ניסוח שעשינו בזמנו והורדנו אותו. אני יכולה לקרוא אותו. רעיונית אין לנו בעיה, זה רק העניין של
האכיפה.

היו"ר אברהם פורי:

יש רק בעיה של יישום, אבל בכל זאת. כל מיני חוקים מתחילים במילים "חוק זה מטרתו להבטיח את
ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית". נו? בתי-המשפט גם מפרשים את זה.

אתי בנדלר:

איך אוכפים את הנושא של מסירת מידע לגבי מאגר מידע של משרד הרישוי? גם שם, אם אני זוכרת נכון,

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

יש מגבלות באשר למטרות שבגינן ניתן לקבל מידע על כלי רכב רשומים. בין היתר אם עורך-דין פונה ומבקש לקבל מידע לצורך הגשת תביעה משפטית. קל וחומר גם פה.

טנה שפניץ:

אנחנו בזמנו ניסחנו: "שירות נתוני אשראי רשאי למסור דוח אשראי רק אם קיים יסוד סביר להניח שמבקש הדוח יעשה שימוש במידע לצורך קבלת החלטה אם לבצע אחד או יותר מאלה: מתן אשראי ללקוח, מכירת מוצרים או שירותים ללקוח, התקשרות בעניין המחאת(?) זכויות וחובות, גביית חובות, התקשרות בחוזה שכירות או חידוש".

אתי בנדלר:

ההתחלה יפה. העילות קצת מצומצמות. צריכים למצוא משהו רחב יותר.

היו"ר אברהם פורי:

מאוד קשה ללכת ברשימה סגורה. גברת בנדלר, תנסי למצוא לנו, יחד עם גברת שפניץ, נוסח האומר שהמטרה של זה היא פעילות עסקית, רכישת מוצר או שירות, לרבות ענייני עבודה.

דוד תדמור:

זה לא רק מכירת סחורות או שירותים אלא גם רכישת סחורות או שירותים.

אתי בנדלר:

אני רושמת שאני אקבל את הנוסח המוצע.

טנה שפניץ:

את יכולה לקבל גם את הנוסח האמריקאי והקנדי.

אלן זיסבלט:

סעיף 21 - ציון מועד

"בעל רשיון יציין בדוח האשראי את המועד האחרון שבו כלל מידע בדוח."

אביעד ויסולי:

למה לא "כל פרט מידע"?

אתי בנדלר:

נניח שהדוח מורכב מפרטי מידע שונים, שמקורותיהם שונים, ואחד המקורות הוא ממש ותיק. האם אין מקום שמקבל המידע יידע על כך שמדובר במידע מאוד ישן?

דן אבנון:

ועדה משותפת לוועדת הכלכלה ולוועדת החוקה, חוק ומשפט
לעניין הצעת חוק שירות נתוני אשראי, התשנ"ח-1997
12.6.00

בסעיף 16(ג) יש ממילא הגבלה של 3 שנים על משך המידע. במילא לא מאפשרים לשמור מידע ישן.

היו"ר אברהם פורז:

זה לא בעיה של החוק. כשאני מבקש מידע מחברה אני רוצה לדעת את הדבר גם לצורך עיבוד המידע.

אתי בנדלר:

בוודאי. זאת בדיוק הבעיה. נניח שהדוח שאתה מקבל מאותה חברת נתוני אשראי כולל מידע ממספר מקורות. המקור האחרון נתן את המידע לפני חודש ואז יהיה כתוב למטה "מעודכן עד לפני חודש", למרות שחלק ממקורות המידע הם ישנים בהרבה ואולי לא רלוונטיים.

אביעד ויסולי:

זה יכול אפילו להטעות. מידע הוא נכון לתאריך מסויים. אין מידע שהוא נכון תמיד.

טנה שפניץ:

לפי התפיסה שלנו בסך הכל זה משקף את היסטוריית האשראי שלו. כמה זה מעודכן או לא מעודכן? כתוב שמאגר המידע יימצא מעודכן. יש גם איזה תקופה מותרת לאיסוף החומר. יש לנו גם סמכות בתקנות לפרט את זה. אם אתם רוצים להכניס בחוק, שעל-יד כל פריט ופריט צריך לכתוב למתי הוא מעודכן, תיאורטית אין עם זה בעיה.

אלן זיסבלט:

זה באמת לא רלוונטי. למשל נניח שנכונה העובדה שפתחו נגדו שני תיקים בהוצאה לפועל אבל בינתיים הוא שילם את החובות האלה. זה לא רלוונטי.

טנה שפניץ:

הם אומרים שנניח שבינתיים נוספו עוד 5 מקורות אחרים שליליים וזה לא משקף.

אלן זיסבלט:

התכוונתי להגיד שזה לא עניין של הטעיה או של אי-רלוונטיות. זה כן רלוונטי ל-credit history שלו.

היו"ר אברהם פורז:

השאלה היחידה שנשאלת פה, האם במאגר המידע חייבים על-יד כל פריט מידע לכתוב למתי מעודכן אותו פריט. סעיף 21 עדיין לא הוכרע.

רבותי, ממילא אנחנו לא עומדים לגמור היום. בשלב זה נפסיק. תודה רבה.

השיבה ננעלה בשעה 10:10